

возащитните среди не само у нас, но и в чужбина с приемането на „Указание за интегриране на децата и учениците от малцинствата“, публикувано в годишното указание на Министерството на образованието и науката за организация и управление на държавните и общинските училища.

Годишното указание излиза в началото на всяка учебна година и е насочено към организацията и управлението на учебно-възпитателната работа в училищата през конкретната 2002/2003 учебна година. Извежда общи стратегически цели, принципи, общи и специфични проблеми, общи стратегически задачи пред всички образователни дейци за новата учебна година. В раздела за специфични проблеми, свързани с учениците от ромски произход, Министерството на образованието и науката за първи път в своята най-нова история официално признава като основни проблеми на образователната ни система:

- » изолацията на ромските деца в училищата по ромските квартали;
- » нормално развити деца от ромски произход масово са насочвани към специални помощни училища;
- » проявите на расизъм в класната стая;
- » неизучаването на майчин ромски език в училище;
- » ниската степен на грамотност и квалификация на възрастните роми.

В указанието са заложили две изключително важни стратегически задачи, свързани с интеграцията на децата и учениците от ромската етническа общност:

1. Подготовка за процес на извеждане на децата и учениците от учебните заведения по ромските квартали и създаване на възможност за равен достъп до качествено образование.

2. Преустановяване на съществуващата практика нормално развити деца да попадат в училища за деца с умствена изостаналост.

По отношение на първата стратегическа задача се предвиждат две стъпки:

- » постепенно ликвидиране на изолацията в образованието на ромските деца и осигуряване на равен достъп за тях до качествено образование в единните интегрирани училища извън ромските градски гета;
- » всяка община, на чиято територия има училище само за ромски деца, да създаде своя програма за постепенно интегриране на ромчетата с връстниците им от училищата извън гетата. Сроковете, с които трябва да се обвържат тези програми не бива да надхвърлят 12 години.

С тази част от указанието си МОН не само че признава съществуването на училищната сегрегация на ромските деца, но и предприема стъпки за нейното преодоляване, като задължава общините да предприемат мерки чрез изработване на конкретни програми, които да бъдат съобразени с конкретните условия по места. Децентрализацията в решаването на този проблем е много важна стъпка, но все пак от указанието не стават ясни редица важни страни на процеса, като:

- » конкретните финансови ангажименти на държавата и общините;
- » не се посочва кой ще осигурява методическата помощ и ще осъществява контрола по реализацията на десегрегационните планове и дейности;
- » не се предлагат примерни модели за решаване на проблема;

... МОН не само че признава съществуването на училищната сегрегация на ромските деца, но и предприема стъпки за нейното преодоляване...